

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

EIN SPAKI ER EIN SPAKI

Tað sær eitt sindur løgið út, at lögtingskvinnur skulu skriva »løgtingsmaður« undir lógaruppskot o. a. í Løgtinginum.

Men tað skulu tær. Tí tær eru slett ikki lögtingskvinnur, men lögtingsmenn. Tað sigur lógin. Og lógin er als ikki so gomul. Hon er frá 1995 – samtykt beint fyri ólavsøku í 1994.

Í dag hevði ein slík lóg neyvan verið samtykt, tí tað er ikki uppi í tíðini at nevna kvinnur fyri menn og siga, at »menn« merkir eisini kvinnur.

Spola vit hesi 25 ár aftur í tíðina, so minnst vit ikki tað stóra kjakið um hetta, og um, at vit høvdu eitt mansdominerað samfelag

við einum mansdomineraðum máli. Soleiðis broytist, at tað sum á onkran hátt var náttúrligt fyri 25 árum síðani er óhugsandi í dag. Soleiðis skal politikkur eisini broytast, tí politikkur er júst vilja broytingar.

Føroyska málið er eitt kallkynsmál, ta søguna kenna vit. Men okkum nýtist ikki at halda so fast í tað. Onnur mál hava eisini verið kallkynsmál, eyðvitað tí, at tað hava verið menn, sum hava skrivað og rátt fyri borgum og gjørt av, hvussu og hvat skal skrivast.

Mál broytast, og tí er tað einki í vegin fyri, at vit javnan tillaga mál okkara soleiðis, sum

skotið er upp í hesum føri at broyta stýrisskipanarlógina og tingskipanina soleiðis, at kvinnur í politikki kunnu kallast kvinnur og ikki menn.

Tað fer einki av okkum, um vit fremja hesa broytingina – og tað ger als ikki málið fátækari.

Tí er áhugavert, at ungu lögtingskvinnurnar, Hervør Pálsdóttir ur Tjóðveldi og Ingilín Strøm úr Javnaðarflokkinum nú skjóta upp, at stýrisskipanarlógin verður broytt soleiðis, at heitið tingfólk ella landsstýrisfólk ella tingkvinnu og landsstýriskvinna verður nýtt, tá talan er um kvinnur.

Ein teirra, ið var við til at gera

uppskotið um stýrisskipanarlógina, Bjørn á Heygum, advokatur, segði við FM1 fríggjadagin, at tað var als tvístøða um hetta, tá stjórnarskipanararbeiðið fór

fram í 1994. Tað als ikki tikið upp á tungu, at fáa kvinnuheitini inn í lógarstekstin.

Men so kunnu vit bara staðfesta, at nógv er broytt ríðani 1994. Og so er. Vit skulu sjálvandi ganga hesum ynski á mæti, og tí skal Løgtingið samtykkja hesa lógarbroyting. Men hon skal samtykkjast av tveimum tingum, so tað tekur tíð. Men Løgtingið kann eisini broyta tingskipanina og soleiðis taka hesi heiti í nýtslu alt fyri eitt.

» Sjúlvandi skulu kvinnur nevast kvinnur á Løgtingi

Guds ætlan við sex

Ein bókarøð er júst útkomin, ið eitur »Guds ætlan við sex« – á danskum »Guds design for sex«. Bøkurnar eru upprunaliga skrivaðar á enskum og venda sær serliga til foreldrini, tí rithøvundarnir, Stan og Brenna Jones trúgva, at Guds ætlan er, at kristin foreldur eiga at vera tey fyrstu og fremstu, ið læra børn síni um sexualitetin.

Forlagið Leirkerið, Føroyskar frikirkjur og Heima-missionsforlagið eru saman við danska forlagnum Scandinavia útgevarar í Føroyum. Forlagið Scandinavia er einsamalt útgevandi í Danmark.

Bókarøðin hevur fyra bókur til børn/ung í aldrinum 4-6, 6-9, 9-12 og 12-16 ár; eisini er ein foreldrabók í bókarøðini. Triggjar tær fyrstu bøkurnar eru týddar til føroyskt; fjórða bókin og

foreldrabókin verða nýttar á danskum í Føroyum. Somuleiðis er møgulegt at keypa fjórðu bókina til tey 12-16 ára gomlu á enskum í Føroyum.

Bøkurnar eru skrivaðar av fakfólki í sálarfrøði og byggja á bibilska læru um hjúnalag, familju og samlív. Tvær av bókunum eru skrivaðar sum ein samtala millum tvey børn og foreldur teirra. Høvuðsendamálið við øllum bókunum er júst at skapa góðar samtalar millum foreldur og børn teirra um kynslív. Sera týðningarmikið er tí at foreldrini lesa foreldrabókina fyrst fyri at fáa íblástur til at hava slíkar samrøður við børnini, og síðan eru tey klár at lesa barna- og ungdomsbøkurnar saman við sínum børnum.

Bøkurnar eru hesar:

Søgán um meg (4-6 ár).

• 2: Áðrenn eg varð til (6-9 ár).
• 3: Hví so umráðandi? (9-12 ár).

• 4: Ansigt til ansigt med kendsgerningerne (12-16 ár).
• 4: Facing the facts (12-16 ár)
• 5: Hvordan og hvornår fortæller du dine børn om sex / 160 kr. (Foreldrabók)

Omanfyri nevndu bøkurnar fara at fáast í ymsum bókahandlum, og liggja longu nú klárar í bókahandlinum Logos í Havn, hjá forlagnum Leirkerinum (leirkerid.fo) og hjá Heima-missionsforlagnum (keyp.mission.fo). Allar bøkurnar fáast á danskum á www.scandinavia.as og á enskum á www.navpress.com

» Elsta búseting verður tryggjað

TÍÐINDI SÍÐA 10

» Ein savnandi konsert

TÍÐINDI SÍÐA 8-9

Kjak

Kirk Douglas í filminum The Vikings, sum varð tikin upp í Hardangerfjørðinum í Noreg. Kirk Douglas doyði í síðstu viku 103 ára gamal

Kirk Douglas

Heri Mohr

Um sjónleikaran Kirk Douglas, sum doyði nú 103 ára gamal, ber til at siga, at hann í mong ár var ein væl umtóktur sjónleikari á nógvum økjum: ein stórur sjarmørur við mongum eginleikum, ið markera reystmansdirvi, hjartaknúsari, vælvaksin við legendariskari mannfólkahøku.

Hann átti høvuðsleikpartar í einum ótali av filmum.

Í 1958 átti hann høvuðsleik-

partin í filminum The Vikings, sum varð tikin upp í Maaraug-effjord í Hardangerfjørðinum í Norra.

Umframt Kirk Douglas, Tony Curtis og Jane Leigh, vóru nakrir føroyingar aktivir víkingar í filminum.

Undirritaði minnst 4 av teimum, sum vóru víkingar í Hardangerfjørðinum:

Peter Reinert, sum gjørdist kommunulækni og landsstýrismaður.

Finnur Johansen, sum gjørdist býráðslimur, rithøvundur o.a. Ulf Zachariasen, á Føroya-málsdeildini.

Eyvindur Mohr, listamaður og fínmekanikari.

.....Gone with the Wind....men tá var Clark Gable hjartaknúsarin....